

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7CoCsp/2/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125294705
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2026:6125294705.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, D., o zaplatenie sumy vo výške 9 441,82 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 17Csp/54/2025-139 zo dňa 23. októbra 2025, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol a II. výrokom žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil s poukazom na ust. § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 37 ods. 1, § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 9, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej ako ZoSÚ), § 216 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2, § 294, § 295 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP“)

1.1. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie špecifikoval predmet konania, ktorým je pohľadávka žalobcu zo spotrebiteľského úveru, ktorý žalobca poskytol žalovanému dňa 20.09.2022 na základe úverovej zmluvy č. 1209036631, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 10 587 eur, pričom žalovaný sa zaviazal predmetný úver splácať v 96 pravidelných mesačných splátkach vo výške 198,67 eur. Súd prvej inštancie žalobcu vyzval na späťvzatie žaloby, pretože je zjavne nedôvodná, nakoľko neboli splnené podmienky pre zosplatenie zmluvy o úvere (absencia špecifikácie splátky, pre ktorú žalobca mienil úver zosplatiť) ale aj z dôvodu, že súd nemôže ísť nad rámec vymedzeného petitu. Žalobca vo svojom vyjadrení k späťvzatiu uviedol, že nie je potrebné uviesť konkrétnu splátku, pre ktorú veriteľ jednorazovo a predčasne zosplatiť celý dlh. Pri podmienkach zosplatenia, tak ako bolo žalobcom realizované po novelizácii § 53 ods. 9 OZ, uvádzanie jednej konkrétnej splátky, pre ktorú má žalobca úmysel zosplatiť spotrebiteľský úver nie je nutné, resp. nie je ani možné.

1.2. Vzhľadom k uvedenému, sa súd prvej inštancie v prvom rade zaoberal otázkou, či boli alebo neboli naplnené zákonné predpoklady pre zosplatenie úveru, a to aj s poukazom na aktuálnu judikatúru vyšších súdnych autorít. Poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024, v ktorom ustálil, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho

zákonníka, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh“... resp. v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 zotrval na svojich záveroch, pričom svoju argumentáciu doplnil, keď uviedol, že „identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premičacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 2Cdo/149/2021).

1.3. K výzve žalobcu podľa § 53 ods. 9 OZ (list z 05.11.2024) súd prvej inštancie uviedol, že veriteľ môže v spotrebiteľských veciach žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania s jej zaplatením vtedy, keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ). Z druhej vety citovaného ustanovenia § 565 OZ vyplýva, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky; zároveň tak môže urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením omeškanej splátky. Tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne. Hoci ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 OZ neustanovujú ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ dlh zosplatnil, nemožno neprihliadnuť na všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch; právny úkon musí byť určitý, inak je neplatný (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

1.4. Výzvou k splateniu celého úveru z 10.12.2024 (č.l.86), žalobca súčasne vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy obratom, najneskôr do 15 dní od spísania výzvy; avšak ani v tejto žalobca presne nekonkretizoval, pre ktorú nezaplatenú splátku malo dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, teda nedošlo k splneniu podmienok definovaných v § 53 ods. 9 a § 565 OZ, preto s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné výzvu obsahujúcu upozornenie na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ako aj samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, považovať pre neurčitosť za neplatné právne úkony v zmysle § 37 OZ. Na základe uvedeného súd nemohol priznať žalobcovi ani jednotlivé splátky, ktoré sa stali splatnými pre ich nezaplatenie v lehote splatnosti, nakoľko by došlo k porušeniu zásady „ne ultra petitem“, pretože žaloba žalobcu bola skutkovo odvodená od tvrdenia o splatnosti celého úveru. Viazanosť súdu žalobným návrhom (§ 216 CSP), t. j. nemožnosť súdu prekročiť a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, resp. nesmieť ísť nad rámec petitu tzv. zásada „ne ultra petitem“.

1.5. Keďže žalobca uplatnený nárok skutkovo vymedzil ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru, nárok nemožno posudzovať ako plnenie jednotlivých nezosplatnených mesačných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie prijal záver, že žalobca zosplatnil úver v rozpore s ust. § 53 ods. 9 OZ, takýto úkon je neplatný a preto nenastali účinky zosplatnenia úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný bol v konaní procesne úspešný v celom rozsahu, keďže súd žalobu zamietol, priznal mu voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania. Strany sporu nenavrhli a ani súd prvej inštancie nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

2. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal odvolanie žalobca, z dôvodov uvedených v § 365 CSP ods. 1 písm. f) a h) CSP a odvolaciemu súdu navrhol, aby zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zaviazal žalovaného, aby zaplatil žalobcovi do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku sumu 9.441,82 eura s príslušenstvom a nahradil trovy konania v rozsahu 100 %, prípadne aby rozsudok v celom napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasil z dôvodu, že súd nesprávne právne vec posúdil, keď neaplikoval relevantné ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom po 1. novembri 2024. Uviedol, že novelizované znenie § 53 ods. 10 OZ vyslovene vylučuje použitie § 565 OZ na ktoré sa napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa odvoláva. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže pri hodnotení platnosti právneho úkonu – vyhlásenia mimoriadnej splatnosti – nereflektoval, že tento úkon bol vykonaný po nadobudnutí účinnosti novely Občianskeho zákonníka, teda po 1. novembri 2024. V súlade s § 879y ods. 2 Občianskeho zákonníka sa právne účinky takéhoto úkonu spravujú právnu úpravou účinnou odo dňa jeho vykonania, a teda aj znením Občianskeho zákonníka po novelizácii zákonom č. 254/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov. Súd však posudzoval vec podľa právnej úpravy účinnej pred týmto dátumom, čím došlo k aplikačnej chybe a k nesprávnemu

právnemu záveru o neplatnosti jednostranného právneho úkonu žalobcu. Vzhľadom na skutočnosť, že k predmetným právnym úkonom došlo až po nadobudnutí účinnosti novely Občianskeho zákonníka, konkrétne 5.11.2024, tieto právne úkony mali byť posudzované podľa právneho stavu účinného od tohto dátumu. Novela Občianskeho zákonníka, účinná od 1. novembra 2024, zaviedla nové ustanovenia v § 53 ods. 9 a 10, ktoré upravujú podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca má za to, že jeho oprávnenie vyhlásiť predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru malo byť posudzované podľa § 53 ods. 9 a ods. 10

2.1. Žalobca ďalej poukázal, že závery vyplývajúce z citovaných rozhodnutí Najvyššieho súdu SR o povinnosti veriteľa vo výzve pred zosplatením a v samotnom vyhlásení mimoriadnej splatnosti konkretizovať splátku, pre omeškanie s ktorou dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nie je možné vztiahnuť na toto oprávnenie veriteľa v prípadoch, ktoré podliehajú právnej úprave účinnej od 1.11.2024. Tento názor priamo podporuje aj ustanovenie § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, v ktorom zákonodarca presne predpisuje aké náležitosti má výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka obsahovať: „Obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, upozorniť spotrebiteľa na následok podľa predchádzajúcej vety a uviesť sumu splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.“ Výzva žalobcu zo dňa 5.11.2024 tak bola vyhotovená v plnom súlade s požiadavkami § 53 ods. 9 a 10 Občianskeho zákonníka v znení účinnom po 1.11.2024, keďže obsahovala jednoznačne identifikovanú výšku omeškaných splátok, výzvu na ich úhradu v dodatočnej lehote 15 dní a upozornenie na právny následok v prípade ich nezaplatenia. Žalobca v závere upriamil pozornosť na skutočnosť, že žalobca a žalovaný uzatvorili úverovú zmluvu ktorou žalobca poskytol žalovanému sumu úveru 10.587 eur s dobou trvania 96 mesiacov, teda doba trvania spotrebiteľskej zmluvy je dohodnutá na viac ako tri roky a menej ako desať rokov. Žalobca Výzvou na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 05.11.2024 vyzval žalovaného na úhradu splátok, ktoré neboli riadne a včas zaplatené v celkovej výške 1.305 eur, čo je viac ako päť percent poskytnutej sumy úveru, teda 529,35 eur, v zmysle novelizovaného ust. § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom po dni 1.11.2024.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku, pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 20.09.2022 zmluvu o spotrebiteľskom úvere – účelový úver a revolvingový úver č. 1209036631, na základe ktorého poskytol žalobca žalovanému úver s výškou úveru 10 587 eur. Žalobca podal dňa 17.06.2025 návrh na vydanie platobného rozkazu na Okresný súd Banská Bystrica, ktorý dňa 14. mája 2025 sp. zn. 26Up/584/2025 platobný rozkaz vydal (č. l. 40 spisu). Po podanom odpore zo strany žalovaného (č. l. 44 spisu), bola vec v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z o upomínacom konaní, postúpená príslušnému súdu (okresný súd Nitra) na prejednanie. Súd prvej inštancie následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom.

7. Z obsahu spisu odvolací súd ďalej zistil, že dňa 05.11.2024 žalobca zaslal žalovanému listinu označenú ako „Výzva na zaplatenie dlžnej sumy“ (č. l. 84 spisu), v ktorej žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy vo výške 1 305 eur, v lehote do 15 dní od doručenia tejto výzvy s tým, že ak k úhrade v stanovenej lehote nedôjde, celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy sa stáva splatným. K uvedenej výzve žalobca pripojil ePotvrdenie o odoslaní uvedenej listiny dňa 05.11.2024. Následne podaním zo dňa 10.12.2024, žalobca zaslal žalovanému v poradí druhú listinu označenú ako „Výzva k splateniu celého úveru“, v ktorej žalobca oznámil žalovanému zosplatenie a uhradenie celej čiastky úveru vo výške 9 865,31 eura. K uvedenej listine žalobca taktiež pripojil ePotvrdenie o odoslaní uvedenej listiny dňa 10.12.2024.

8. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a po prejednaní veci a odvolacích námietok žalobcu dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a vzhľadom k tomu, že vychádza

zo správneho skutkového základu, odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 napadnutý rozsudok potvrdil. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom k odvolacím námietkam žalobu bolo potrebné, primárne sa zaoberať právnou otázkou, či veriteľ (žalobca) pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky za dodržania podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a ods. 10 v znení účinnom od 01.11.2024.

8.1. K uvedenému odvolací súd uvádza, že zákonné ust. § 53 ods. 9 OZ bolo novelizované zákonom č. 254/2024 Z. z. s účinnosťou od 01. novembra 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. OZ v znení neskorších predpisov.

8.2. Podľa § 53 ods. 9 OZ v znení účinnom od 01.11.2024, ak má spotrebiteľ plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy v splátkach, môže obchodník požadovať vrátenie celého plnenia, ak je spotrebiteľ celkom alebo čiastočne v omeškaní aspoň s tromi splátkami a suma splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, je najmenej vo výške

a) desiatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá najviac na tri roky,

b) piatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako tri roky a najviac na desať rokov, alebo

c) dva a pol percenta poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako desať rokov.

8.3. Podľa ust. § 53 ods. 10 OZ v znení účinnom od 01.11.2024, ak sú splnené podmienky podľa odseku 9, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní od doručenia výzvy. Ak spotrebiteľ neuhradí splátky, s ktorými je v omeškaní, v dodatočnej lehote poskytnutej mu obchodníkom, jej uplynutím sa stáva celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy splatným; ustanovenie § 565 sa nepoužije. Obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, upozorniť spotrebiteľa na následok podľa predchádzajúcej vety a uviesť sumu splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.

8.4. Podľa ust. § 879y ods. 1 a 2 OZ ustanoveniami tohto zákona v znení účinnom do 31. októbra 2024 sa spravujú právne vzťahy vzniknuté do 31. októbra 2024; vznik týchto právnych vzťahov a vznik nárokov z týchto právnych vzťahov sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. októbra 2024, ak v odseku 2 nie je ustanovené inak. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami § 53 ods. 9 a 10 v znení účinnom od 1. novembra 2024 a v ktorých nedošlo k uplatneniu práva obchodníka podľa § 53 ods. 9 v znení účinnom do 31. októbra 2024, sa od 1. novembra 2024 nepoužijú.

8.5. Z uvedeného preto možno prijať záver, že ak žalobca uplatní právo na zosplatnenie, bude sa tento nárok posudzovať podľa právnych predpisov účinných v čase, keď k využitiu tohto práva došlo. V prejednávanej veci žalobca uplatnil právo na mimoriadne zosplatnenie úveru výzvou zo dňa 10.12.2024, preto sa nárok žalobcu posudzuje podľa novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 9 OZ.

9. Veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky teda len vtedy, keď je dlžník v omeškaní aspoň s tromi splátkami a zároveň súčet týchto omeškaných splátok dosiahne zákonom stanovenú minimálnu sumu, ktorá sa počíta ako percento z poskytnutého úveru prípadne iného plnenia. V prípade, aj keď sú vyššie uvedené dve podmienky splnené, veriteľa neopravňuje úver zosplatniť okamžite. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa je podmienená aj tým, že veriteľ je povinný v písomnej výzve zaslanej dlžníkovi uviesť dlžnú sumu omeškaných splátok a že upozornil dlžníka v lehote nie krajšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Až po márnom uplynutí 15- dňovej lehoty na plnenie, môže veriteľ požadovať jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy úveru.

10. Podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

11. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. V podanom odvolaní žalobca tvrdil, že zákon v tomto znení už neukladá povinnosť konkretizovať jednotlivé splátky, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní. Vychádzajúc z podmienok definovaných v ust. § 53 ods. 9 a 10 OZ odvolací súd uvádza, že aj keď vymedzenie konkrétnych splátok pre omeškanie dlžníka, s ktorými veriteľ zvažuje uplatnenie práva zosplatniť úver ako náležitosť výzvy na zaplatenie alebo oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úver, neukladá zákonné ust. § 53 ods. 9 a 10 OZ

expressis verbis, nemožno opomenúť všeobecné ustanovenia OZ o právnych úkonoch (§ 37 OZ), t. j. právny úkon sa musí urobiť určito a zrozumiteľne, inak je neplatný. V prípade výzvy pred zosplatnením úveru ide o jednostranný právny úkon, ktorý z hľadiska jeho určitosti musí obligatórne obsahovať identifikáciu splátok, s ktorými je spotrebiteľ (žalovaný) v omeškaní, a ktoré zakladajú dôvod na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Vymedzenie konkrétnych omeškaných splátok možno vyvodiť z podmienok, ktoré musia byť splnené pre realizáciu mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom. Ide o bezpodmienečnú náležitosť takejto výzvy, ktorá vyplýva z predmetného upozornenia (výzva), ktorej účelom je informovať spotrebiteľa o tom, s ktorými splátkami je v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorými splátkami zamýšľa uplatniť svoje právo k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

12.1. Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (porovnaj rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024). Z uvedeného vyplýva, že danou problematikou týkajúcou sa splnenia podmienok vyplývajúcich z § 53 ods. 9 a § 565 OZ v znení účinnom do 31.10.2024 v spotrebiteľských vzťahoch, kde predmetom posúdenia bola (ne)platnosť a (ne)určitosť písomných výziev veriteľa, riešil aj Najvyšší súd SR, ktorého rozhodnutia sú plne aplikovateľné aj pre výklad a aplikáciu novej právnej úpravy zosplatnenia v zmysle ust. § 53 ods. 9 a 10 OZ.

13. Skutkové tvrdenia ohľadom vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, ktoré by spĺňali podmienky pre platné zosplatnenie úveru (v podobe uvedenia troch omeškaných splátok, pre ktoré sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť) z obsahu výzvy na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 05.11.2024, v zmysle požiadaviek vyslovených v ust. § 53 ods. 9 a 10 OZ, nie je možné zistiť. Z uvedenej výzvy je možné vyvodiť iba záver o tom, že žalobca výzvou upozornil žalovaného na celkovú dlžnú sumu vo výške 1 305 eur a vo vzťahu k uvedenej výške pohľadávky, vyzval žalovaného ako dlžníka na okamžitú úhradu v lehote 15 kal. dní od doručenia predmetnej výzvy. Zároveň vo výzve žalovaného upozornil, že ak neuhradí splátky, s ktorými je v omeškaní do 15 dní od doručenia výzvy, uplynutím tejto lehoty sa celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy stáva splatným. Žalobca síce v predmetnej výzve uviedol určitú sumu, ktorou bol žalovaný v omeškaní, avšak nešpecifikoval, ktorých konkrétnych splátok sa samotné omeškanie týka, ani za aké obdobie boli tieto splátky považované na neuhradené. Žalovaný tak z obsahu uvedeného písomného upozornenia zo dňa 05.11.2024 nemohol vedieť, s ktorými tromi splátkami sa dostal do omeškania so splácaním. Žalobca následne v dôsledku nereagovania žalovaného na písomnú výzvu na zaplatenie dlžnej sumy zaslal ďalšiu, v poradí druhú výzvu zo dňa 10.12.2024, ktorou žalovanému oznámil mimoriadne zosplatnenie celého úveru a uhradenie celého dlhu vo výške 9 865,31 eura v lehote do 15 dní od spísania tejto výzvy, pričom ani táto neobsahovala špecifikáciu konkrétnych splátok, pre ktoré došlo, alebo malo dôjsť k zosplatneniu celého dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy.

13.1. Uvedenie riadneho a zrozumiteľného právneho dôvodu, pre ktoré dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, teda splátky, ktoré neboli zaplatené je možné vyvodiť aj gramatickým výkladom ust. § 53 ods. 10 OZ v znení účinnom od 01.11.2024, podľa ktorého, ak sú splnené podmienky podľa ods. 9, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní od doručenia výzvy. Zo slovného spojenia „s ktorými je v omeškaní“, je možné dospieť k záveru, že splátky, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, musia byť z vyššie popísaných dôvodov presne špecifikované. Nedostatok v podobe neurčito formulovanej výzvy (a rovnako i mimoriadneho zosplatnenia) neumožňuje pre konajúci súd jednoznačným a nesporným spôsobom určovať tie splátky, pre ktoré veriteľ pristúpil k mimoriadnemu zosplatneniu úveru. Absenciu špecifikácie splátok, pre ktoré veriteľ dlh mimoriadne zosplatiť, nie je možné konvalidovať ani žiadnym dodatočným vymedzením v rámci súdneho konania (napr. v žalobe alebo počas konania).

13.2. Špecifikovanie omeškaných splátok a sumy splátok, pre ktoré sa dlžník dostal do omeškania a zakladajú tak právo veriteľa mimoriadne zosplatiť celý úver, je povinný uviesť už v samotnej výzve na zaplatenie, resp. v oznámení o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a tento úkon predstavuje notifikačnú povinnosť dodávateľa voči spotrebiteľovi „dozvedieť sa“ o hroziacom následku spočívajúcom vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a tento následok odvrátiť. Práve uvedenie konkrétnych splátok je tou rozhodujúcou skutočnosťou, ktorá musí byť voči spotrebiteľovi určito vyjadrená, nakoľko uvedenie

„iba“ výšky dlhu či sumy splátok, s ktorým je spotrebiteľ v omeškaní, vykazuje podstatnú mieru abstrakcie a spotrebiteľ z takto vyjadreného údaja nemôže bez ďalšieho určiť, ktoré splátky môže v budúcnosti založiť dôvodnosť predčasného zosplatnenia. Z uvedeného potom v konečnom dôsledku nie je možné objektívne vopred určiť, kedy si dodávateľ uplatní svoje právo pristúpiť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. V spotrebiteľských veciach, akou je aj predmetná právna vec, sa spotrebiteľ v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti. Vzhľadom na takéto znevýhodnené postavenie musí súd pri rozhodovaní o právach a povinnostiach zo spotrebiteľskej zmluvy (teda aj pri žalobách na plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy ako je táto) nahradiť formálnu rovnováhu skutočnou rovnováhou. To platí aj pri skúmaní výkladu právnych úkonov adresovaných dodávateľom spotrebiteľovi (výzva na plnenie omeškanej splátky). Ak zákon stanovil, že veriteľ môže pristúpiť k predčasnemu zosplatneniu len vtedy, ak je dlžník-spotrebiteľ v omeškaní aspoň s tromi splátkami a suma splátok dosiahne zákonom stanovenú minimálnu sumu v zmysle § 53 ods. 9 a/ až c/ OZ a veriteľ súčasne upozornil dlžníka-spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, môže priemerný spotrebiteľ legitímne očakávať, že zaplatením týchto omeškaných splátok sa vyhne následku predčasného zosplatnenia celého dlhu, a preto je oprávnený očakávať, že dodávateľ ho vo svojej výzve na vrátenie splátok zrozumiteľne vyzve na zaplatenie troch omeškaných splátok. Len takýmto spôsobom môže byť naplnený účel samotnej výzvy veriteľa dlžníkovi pred predčasným zosplatnením, ktorým nie je vytvorenie nástroja pre dodávateľa, ktorý spotrebiteľa svojou výzvou s „hrozbou“ zosplatnenia pohne k zaplateniu jeho omeškaného dlhu, ale vytvorenie dodatočného časového rámca, v ktorom sa môže spotrebiteľ splnením omeškaných splátok vyhnúť zosplatneniu celého dlhu. Preto musí súd, ktorý má zaistiť plnú mieru ochrany práv spotrebiteľa, trvať na uvedení konkrétnych troch omeškaných splátok vo výzve na vrátenie splátok aj pri vedomí si zásady preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.

14. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že inak úspešnému žalovanému nepriznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy nevznikli a ani si žiadne neuplatnil.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).